

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика
Білоцерківського національного аграрного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. директора

ВСП «Бобринецький АФК

ім. В. Порика БНАУ»

Геннадій ПІНЬКОВСЬКИЙ

«*01*» *09* 2023 рік

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО СИСТЕМУ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЮ
АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ
У ВСП «БОБРИНЕЦЬКИЙ АФК ІМ. В. ПОРИКА БНАУ»

Розглянуто та затверджено
на засіданні педагогічної ради
Протокол №5 від 31.08.2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у Відокремленому структурному підрозділі «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика Білоцерківського національного аграрного університету» (далі – Коледж) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України з метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів та студентів.

1.2. Дане Положення спрямоване на формування та розвиток академічної етики у викладачів та студентів шляхом виховання поваги до інтелектуальних надбань суспільства, формування умінь коректної роботи із джерелами інформації та їх подальшого використання на засадах етики, активізації навичок самостійного пошуку шляхом саморозвитку та самовдосконалення, прийняття відповідальності за порушення етичних принципів пошуково - дослідної та навчально-методичної роботи, впровадження практики незалежного цитування через визначення понять та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1.3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти.

1.4. Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає такі процедури та заходи:

- формування академічної доброчесності;
- створення умов, що унеможливають академічний плагіат;
- виявлення академічного плагіату в навчальних працях викладачів та здобувачів освіти (навчально-методичні посібники, пошуково-дослідні, курсові роботи);
- притягнення до відповідальності за результатами виявлення академічного плагіату.

1.5. Система запобігання та виявлення академічного плагіату поширюється на всіх викладачів та здобувачів освіти коледжу.

2. Визначення термінів та види плагіату

2.1. *Академічна доброчесність* – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та творчих досягнень.

2.2. *Плагіат* – оприлюднення, повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 ЗУ «Про авторське право і суміжні права»).

2.3. *Плагіат академічний* – навмисне відтворення викладачем або здобувачем освіти у письмовій або електронній формі чужого твору, опублікованого на паперовому або офіційно оприлюдненого на електронному носії, повністю або частково, під своїм іменем без посилання на автора.

2.4. *Автор* – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

2.5. *Твір* – загальний термін для позначення результату творчої діяльності конкретної особи (осіб) у науковій, літературній і художній сферах, який представлений на паперових носіях та в електронному вигляді, у тому числі в мережі Інтернет або оприлюднений на офіційному web-сайті Коледжу.

2.6. *Цитата* – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого) на офіційному web-сайті твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Види плагіату:

- Копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї.
- Дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою без належного оформлення цитування.
- Внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування.
- Парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту. Сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).
- Компіляція – процес написання твору, курсової роботи на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження та опрацювання джерел.

3. Формування академічної доброчесності та запобігання академічного плагіату

3.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності студентами;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

3.2. Відповідальність педагогічних працівників за академічний плагіат визначається їхніми посадовими інструкціями та Положенням про академічну доброчесність у ВСП «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика Білоцерківського національного аграрного університету».

3.3. Дотримання академічної доброчесності студентами передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної педагогічної (творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3.4. Заходи по формуванню академічної доброчесності та запобігання виявлення академічного плагіату:

3.4.1. Ознайомлення викладачів та здобувачів освіти з даним Положенням з метою запобігання академічного плагіату та встановлення відповідальності за його виявлення.

3.4.2. Формування та видання методичних матеріалів здійснюється із дотриманням вимог щодо належного оформлення посилань на використані джерела інформації.

3.4.3. Введення до виховної роботи коледжу, його структурних підрозділів, циклових комісій заходів із формування у студентів етичних норм, що унеможливають академічний плагіат.

3.4.4. Розміщення даного Положення на офіційному web-сайті Коледжу.

3.4.5. Усі методичні напрацювання викладачів та студентів коледжу розглядаються та обговорюються за засіданнях циклових комісій, методичної ради.

3.4.6. Підготовлені праці проходять обговорення на конференціях, методичних семінарах, засіданнях студентських гуртків, круглих або дискусійних столів.

3.4.7. При рекомендації курсової роботи (проекту), дипломного проекту до захисту робота має бути перевірена на відсутність академічного плагіату.

3.4.8. Всі навчально-методичні роботи педагогічних працівників коледжу та здобувачів освіти розміщуються в хмарному Google середовищі коледжу та підлягають перевірці на наявність плагіату за допомогою онлайн-сервісів «AntiPlagiarism», «Unicheck», «Plag», «Strikeplagiarism.com» та інших доступних (далі – Онлайн-сервіси).

3.4.9. Курсові роботи (проекти), дипломні проекти виконуються здобувачами фахової передвищої освіти самостійно під керівництвом керівника. Оформлення роботи має відповідати вимогам написання згідно з методичними рекомендаціями, розробленими і затвердженими на засіданні відповідної циклової комісії Коледжу.

Керівники, електронні варіанти курсових робіт (проектів), дипломних проектів розміщують в хмарному Google середовищі коледжу та здійснюють їх перевірку за допомогою онлайн-сервісів на наявність плагіату згідно інструкції (додаток 1).

Під час подання керівнику курсової роботи (проекту), дипломного проекту, який підлягає перевірці онлайн-сервісом на наявність плагіату, студенти заповнюють і підписують заяву за формою (додаток 2). За відмови підписання заяви робота до захисту не допускається.

3.4.10. Керівник курсової роботи (проекту), дипломного проекту є відповідальною особою з перевірки робіт на виявлення плагіату, саме він вносить електронний варіант курсової роботи (проекту), дипломного проекту в онлайн-сервіси та перевіряє її на наявність плагіату.

3.4.11. Після перевірки курсової роботи (проекту), дипломного проекту здобувача освіти на плагіат видається довідка про результати перевірки (додаток 3). Довідка видається протягом п'яти днів після розміщення роботи в хмарному Google середовищі коледжу та реєструється завідувачем відділення в журналі реєстрації довідок (додаток 4).

3.4.12. Довідка додається до курсової роботи (проекту), дипломного проекту та є обов'язковим документом для допущення її до захисту.

3.4.13. Перевірка навчально-методичних робіт педагогічних працівників здійснюється головами циклових комісій. Працівники передають електронні версії своїх робіт голові комісії, який проводить перевірку на наявність плагіату та у десятиденний термін видає довідку автору та результати перевірки методичній раді коледжу.

3.4.14. Перевірка на наявність плагіату посібників та інших методичних робіт проводиться за тиждень до засідання методичної ради коледжу.

3.5. Вимоги до електронного варіанту роботи:

3.5.1. Перевірка курсової роботи (проекту), дипломного проекту здобувачів освіти на наявність плагіату проводиться на основі представленого

електронного варіанта. Письмова робота здається повністю, починаючи з титульного аркушу і закінчуючи додатками у форматах: *.docx (*.doc) або *.pdf.

У назві файлу зазначається прізвище, ініціали та група студента (наприклад: «Сидоренко О.І. 20А41.docx»)

3.5.2. Перевірка навчально-методичних робіт педагогічних працівників на наявність плагіату проводиться на основі представленого електронного варіанта, переданого голові циклової комісії згідно з інструкцією (додаток 1). Робота здається повністю, починаючи з титульного аркушу і закінчуючи додатками у форматах: *.docx (*.doc) або *.pdf.

У назві файлу зазначається прізвище, ініціали та назва роботи (наприклад: «Брошеван Т. В. Робочий зошит з інформатики. docx»)

3.5.3. Перевірка навчально-методичних робіт проводиться за допомогою одного або декількох програмно-технічних засобів з визначенням унікальності роботи. При цьому використовується така орієнтовна шкала (у відсотках до загального обсягу матеріалу):

Критерії допуску курсової роботи здобувача освіти до захисту

Відсоток схожості (плагіату)	Рекомендації
25 %	висока оригінальність тексту курсової роботи (проєкту), дипломного проєкту робота допускається до захисту.
25-40 %	достатня оригінальність тексту курсової роботи (проєкту), дипломного проєкту, робота може бути допущена до захисту (за результатами розгляду на засіданні).
41-60 %	середня оригінальність тексту курсової роботи (проєкту), дипломного проєкту, робота може бути допущена, але комісії із захисту необхідно звернути увагу на низький рівень оригінальності тексту.
60 % і більше	низька оригінальність тексту курсової роботи (проєкту), дипломного проєкту, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки.

Під час перевірки на наявність плагіату навчальних посібників та інших методичних робіт педагогічних працівників допускається співпадіння не більше 30% раніше опублікованого матеріалу.

Максимальний збіг за курсовою роботою (проєктом), дипломним проєктом студента не повинен перевищувати 40%.

4. **Порушення академічної доброчесності та відповідальність за академічний плагіат**

4.1. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- *академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів

власного дослідження (творчості) та відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;

- *самоплагіат* – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих результатів як нових результатів;

- *фабрикація* – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або дослідженнях.

4.2. Педагогічні працівники, які публікують наукові, навчальні та методичні матеріали, несуть відповідальність: за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування.

4.3. Студенти, педагогічні працівники несуть відповідальність за неподання роботи для перевірки за допомогою онлайн-сервісу у порядку, визначеному даним Положенням.

4.4. Керівник несе відповідальність за порушення строків перевірки курсової роботи (проєкту), дипломного проєкту студента, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до захисту.

4.5. Виявлення факту плагіату (компіляції) у роботах можливе на етапі їх розміщення в хмарному Google середовищі коледжу.

4.6. У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу в курсових роботах (проєктах), дипломних проєктах (на підставі довідки), керівник попереджає про студента та ініціює рішення про недопущення його роботи до захисту та її доопрацювання, а у випадку незгоди автора – інформує про це службовою запискою завідувача відділення.

4.7. Факт плагіату у роботах студентів та педагогічних працівників може бути констатований комісією, яка може бути створена розпорядженням директора коледжу.

4.8. У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу в посібниках та інших роботах педагогічних працівників (на підставі довідки), керівник курсової роботи (проєкту), дипломного проєкту попереджає про це автора та ініціює рішення про відхилення рекомендацій до друку на методичній раді коледжу, а у випадку незгоди автора – інформує службовою запискою заступника директора навчальної-виховної роботи.

4.9. У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу в статті автор зобов'язаний її доопрацювати, в іншому випадку вона до публікації не рекомендується.

5. Порядок подання апеляції та її розгляд

5.1. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції.

5.2. У випадку незгоди з висновком (довідкою) щодо виявлення факту плагіату в курсових роботах (проєктах), дипломних проєктах, посібниках тощо, автори мають право у триденний термін із моменту офіційного виявлення подати письмову апеляційну заяву на ім'я директора коледжу.

5.3. Для розгляду апеляційної заяви здобувача освіти наказом директора створюється апеляційна комісія.

5.4. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

5.5. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів із розривом не більше трьох робочих днів.

5.6. Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, робота якої розглядається апеляційною комісією.

5.7. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь».

5.8. Висновки апеляційної комісії щодо плагіату (компіляцій) у роботах студентів зберігаються на відділенні, у роботах педагогічних працівників – у методичному кабінеті.

6. Прикінцеві положення

6.1. Це Положення затверджується рішенням Педагогічної ради Коледжу та вводиться в дію наказом директора Коледжу.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням Педагогічної ради Коледжу та вводяться в дію наказом директора.

Інструкція щодо порядку подання робіт для перевірки на плагіат

1. Здобувачі освіти, на етапі подання до захисту курсових робіт (проєктів), дипломних проєктів, передбачених певною освітньо-професійною програмою, мають подати заяву про дотримання принципів академічної доброчесності за власним підписом, яка разом з рецензією керівника долучається до курсової роботи (проєкту), дипломного проєкту. За відмови підписання заяви курсова робота (проєкт), дипломний проєкт не допускається до захисту.

2. Автор роботи у встановлений термін (за десять днів до захисту, засідання методичної ради), надає роботу в електронному вигляді (формат – *.docx (*.doc) або *.pdf.): студент – керівнику курсової роботи (проєкту), дипломного проєкту, викладач – голові циклової комісії.

3. Протягом п'яти днів відбувається перевірка роботи онлайн-сервісами «AntiPlagiarism.NET», «Unicheck», «Plag», «Strikeplagiarism.com».

4. Результати перевірки роботи оформлюються довідкою (додаток 3). Роздрукована довідка є обов'язковим документом для проходження захисту, рекомендації до друку робіт тощо.

5. Після отримання результатів перевірки роботи здобувача освіти керівник роботи приймає рішення про її допуск до захисту або про її доопрацювання.

6. На доопрацювання курсової роботи (проєкту), дипломного проєкту здобувачу освіти призначається термін у два тижні. Через два тижні здобувач освіти подає курсову роботу (проєкт), дипломний проєкт на перевірку керівнику із зазначеними результатами власної повторної перевірки на академічний плагіат.

7. Після отримання результатів перевірки робіт педагогічних працівників голова циклової комісії рекомендує роботи до подальшого розгляду на методичній раді.

8. Допуск до перегляду результатів перевірки усіх робіт мають: директор, заступники директора з навчально-виховної та навчально-виробничої роботи, голова комісії сприяння академічної доброчесності, завідувач відділення.

Завідувачу відділення
(назва відділення) _____

(П. І.) _____

здобувача освіти ____ курсу
спеціальності _____

ВСП «Бобринецький АФК
ім. В. Порика БНАУ»

(П. І.) _____

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення про академічну доброчесність ВСП «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика Білоцерківського національного аграрного університету» та Методичними рекомендаціями щодо механізму перевірки курсових робіт (проєкту), дипломних проєктів здобувачів освіти ознайомлений(на).

Розумію, що виявлення плагіату у курсовій роботі (проєкті), дипломному проєкті є підставою для відмови в допуску роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності.

Заявляю, що моя курсова робота (проєкт), дипломний проєкт, виконано самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних інформаційних та літературних джерел мають відповідні посилання.

Про використання системи виявлення текстових збігів /ідентичності/ схожості в курсових роботах (проєктах), дипломних проєктах здобувачі освіти з використанням комп'ютерної системи AntiPlagiarism.NET сповіщений(на) та надаю свою згоду на перевірку курсової роботи (проєкту), дипломного проєкту на академічний плагіат.

Курсова роботи (проєкт), дипломний проєкт для перевірки з використанням комп'ютерної системи AntiPlagiarism. NET надається в електронному варіанті.

Електронна версія моєї курсової роботи (проєкту), дипломного проєкту збігається (ідентична) з друкованим варіантом.

Дата

Підпис

ДОВІДКА №
 від «___» _____ 202___
 про перевірку роботи на наявність плагіату

Автор роботи	
Назва роботи	
Вид роботи	
Циклова комісія	
Спеціальність	
Керівник роботи	
Додано в базу даних (дата)	
Результати перевірки	
Роботу перевірено за допомогою сервісу (вказати сервіс)	
Унікальність роботи (%)	

Висновок: не виявлено / виявлено плагіат

Перевірку на плагіат провів:

Відповідальна особа з перевірки робіт на виявлення плагіату

_____ посада _____ підпис _____ (І. П.)

Журнал реєстрації
довідок про перевірку наукових та навчальних праць педагогічних
працівників та здобувачів фахової передвищої освіти на наявність плагіату

№ з/п	Дата	Автор роботи	Назва роботи	Спеціальність	Керівник роботи